

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK IX. ČÍSLO 12 DECEMBER 2001

Matka Božej Lásky

*Požehnanie Panny Márie, Matky milosrdenstva
a útočiska hriešnikov.*

*Ako dcéra večného Otca,
ako Matka
vteleného Slova,
ako Nevesta
Ducha Svätého,
zvolávam teraz,
tu a vždy,
na vás všetkých,
každé nebeské
POŽEHNANIE.*

*Deti, nech vás žehná
Boh Otec
a nech vás posilní svojou
MOCOU.
Nech vás žehná Boží Syn
a osvecuje nekonečnou
MŪDROSTOU.
Nech vás žehná
Duch Svätý
a zapáli svojou
nekonečnou Láskou.*

Amen

Naši milí čitatelia a dobrodinci,

ktorí čítate tieto riadky v prípravnej dobe adventu, prijmite naše poďakovanie. Za každý riadok, ktorý ste nám napísali, za každé slovo, ktoré ste nám venovali. Ďakujeme vám za prostriedky a pomoc pri realizovaní tohto čísla Bartolomeja s farebnou obálkou. Ďakujeme i za každú modlitbu obetovanú za nás.

Drahý náš dobrotivý Bože. Nech líče Betlehemskeho Svetla preniknú každé srdce našich bratov a sestier.

Obdaruj ich svojou Láskou, ktorú si nám zoslal na svet.

Vypočuj prosby Panny Márie o pokoj pre naše rodiny, Slovensko i všetky národy. Nech Láska objíma lásku.

*Ján Bednár, dekan
Mária Melicherčíková
a celá redakcia Bartolomeja*

Betlehemske svetlo

**... a ponúkneš hladnému svoj súcit, ubitú dušu nasýtiš:
vyjde vo tme tvoje svetlo...** (Iz 58, 10)

„Daj mi Bože odvahu i múdrosť, ako osloviť tých, ktorých miluješ, s ktorými spoločne bývam v činžiaku, vážim si ich a mám ich rada Delí nás od seba iba pár metrov...“ zaprosila v modlitbe.

K Štedrému večeru chýbalo iba pár hodín. Zovšadiaľ rozvonjali dobroty. Držiac v ruke horiaci kahanček na borovicovej vetvičke zaklopala na mnoho dvier bližších i vzdialených susedov. S mnohými sa pred tým sotva pozdravili.

„Nesiem vám svetlo a pozdrav zo svätého mesta, kde sa narodil Pán Ježiš. Nech vám toto Betlehemske svetlo prinesie pokoj a požehnanie Jeho láskou.“ Zapálili si sviečky, popriali si navzájom Radostné Vianoce a takmer nikto neodmietol. Doma ju blízki s trpezlivosťou čakali so štedrou večerou. Bola im veľmi vďačná.

Určite ich, takto rozdávajúcich svetlo bolo viac. Skauti, deti i dospelí. Mnohí o Betlehemskom svetle nevedia, či si poň nemôžu prísť... Každý z nás môže zapáliť okrem svojej i susedovu sviečku. Prinesme Ježišovo svetlo do všetkých domovov!

Anka

USMIEVALA SA CELÝ ŽIVOT

Matka sv. Paula Montal od sv. Jozefa Kalazanského, zakladateľa Kongregácie Dcéer Márie, matky zbožných škôl, čiže sestier Piaristiek.

Pápež Ján Pavol II. v nedeľu 25. 11. 2001 na námestí sv. Petra v Ríme vyhlásil Paulu Montal za svätú.

Narodená aj krstená bola 11. 10. 1799 v Španielsku, provincii Katalánsko.

Paula mala rozličných súrodencov. Siedmi sa narodili z prvého manželstva otca Raymunda, ktoré uzavrel s Terezou Cassels. Tá však zomrela. V čase, keď sa narodila Paula žili v rodine ešte štyria z nich. Bola prvým dieťaťom Raymunda a Vincentíny.

Po nej sa im narodili ešte štyri

deti. Doba, v ktorej Paula prežívala svoje detstvo bola veľmi ťažká otec sa ju snažil pre rodinu urobiť znesiteľnejšou. Čoskoro však, dva dni pred narodením posledného syna v septembri 1809 otec zomiera. Všetok majetok zdedil prvorodený Raymund. Paula sa od prvých rokov života stretáva

s veľkými ekonomickými ťažkosťami. Prebiehala práve vojna s Anglickom. Paula musela prvé vedomosti získavať doma, kde sa naučila čítať. Bola preniknutá zodpovednosťou a zvykla si na prácu. Patrila i medzi výšivkárky z Arenys. Ako katechétka spolupracovala s kňazom Salvatorom Carbó. Videla potreby Cirkvi a chápala, že ona je najmenším nástrojom v rukách Pána. Týmto spôsobom dozrieval v nej konkrétny ideál a tiež rozhodnutie plniť Božiu vôľu v myšlienke: „Chcem sa zrieknuť rodiny, učiac dievčatá svätej bázni Božej.“ Uvedomovala si, že rodinné spoločenstvo je

základná vec v kresťanskej spoločnosti. Pochopila, že duchovná sila rodiny záleží na žene, matke a manželke. V roku 1829 odchádza k francúzskej hranici, kde zamýšľa založiť školu, ktorej hlavným cieľom je apoštolát. Prežíva ťažké roky, Cirkvi v Španielsku je napádaná a prenasledovaná. Rehole a rehoľné spoločenstvá sú rozpustené. Napriek týmto ťažkostiam Paula s ďalšími členkami otvára druhú školu vo svojom rodnom meste Arenys.

Nadväzuje kontakt s otcami piaristami z Mataró. Opierajúc sa o ich rady, odchádza do Sabadell, kde po prekonaní veľkých ťažkostí, spolu so sestrami a za pomoci otca Augustína Cassanovas utvoria Kongregáciu Sestier Piaristiek. Matka Paula od sv. Jozefa Kalazanského (ako ju všetci volali), bola duchom a usmerňovateľkou.

Otec komisár Jakub Fella ju označil za najvhodnejšiu na úrad generálnej predstavenej. Predstavenu sa však vtedy pre rivalitu mladšej rehoľnej sestry nestala. Špecifická vlastnosť Matky Pauly je schopnosť hlbokej modlitby, a schopnosť čerpať z nej v ťažkých chvíľach. V roku 1852 sa stáva novicmajsterkou v Sabadell. Pápež Lev XIII. Definitívne schválil Konštitúcie Kongregácie Piaristiek v roku 1887, ešte za života Matky Pauly.

Dožila sa 90 rokov a zomrela 26.2. 1889.

Spracované z brož. Bl. Paula Montal, preklad z poľštiny ThDr. Marián Čižmár.

**DNES NA SLOVIČKO S PANI HANKOU HULEJOVOU,
INTERPRÉTKOU ĽUDOVÝCH A DUCHOVNÝCH PIESNÍ**

Máriina spievajúca apoštolka.

Ježiško v jasličkách, taký je malý
a predsa klaňajú sa mu aj králi.
Ježiško maličký v jasličkách drieme
a predsa je Pánom neba i zeme.
H.H.

S Pani Hankou Hulejovou sme sa stretli v malom kostolíku. Rehoľná sestra Konsoláta nám pomohla k bližšiemu rozhovoru, ktorý mal neskôr viac pokračovaní. Z jej rozprávania vanula bolesť i nádej. Veď až po rokoch postupne objavuje Boží smer.

Pani Hanka pred dvomi rokmi oslávila jubileum. Je rodáčka z Liptovských Sliačov, pôvodným povoláním bola psychologická laborantka. Často sa jej myseľ uberá do rodných Sliačov, viac teraz v predvianočnom čase. Jej mama rozdávala priehrštím lásku svojim piatim deťom. Či v piesni, pohladením, pri práci i pri

vianočnom stole. S oteckom najradšej chodila na roráty a dodnes si pamätá vŕzgajúci sneh. Dvaja bratia zomreli a sestry bývajú v rodnej dedine. Hanka bola najmladšia. Manžel MUDr. Miloslav Hulej, je odborný očný lekár. Má rád hudbu, spev, tanec, hrá na fujare. Manželia vďaka hudbe a spevu spolu precestovali kus sveta.

Hanka s piesňou nosila po svete v batôžku lásku k domovu i slová mamy: „Žehnám ti, dieťa moje, tvoju vieru - tá nech ti je najviac...“ Ani nevedela, že sú to Máriine slová cez ňu. Teraz už to vie. Odvtedy, čo Hanke pred šiestimi rokmi tragicky zahynula dcéra Norika, radosť z ľudovej piesne sa jej uzatvorila v bolesti srdca. „A tej rozumie iba On.“ – vyznala sa. Keď spomenie dcérku, zopne ruky ako k modlitbe a s jej hlbokým vzdychom splynuli moje slová:

V ťažkých chvíľach je s nami Boh, no nie vždy ho vnímame... Ako to bolo s vami, Hanka?

Myslela som si, že keď sme stratili Noriku, skončil svet. Nevnímala som Boha. I keď som chodila do kostola, uzavrela som sa do ulity. Moja cesta bola žalostná: do kostola a domov... Hlava išla dolu a srdce hore. Zrazu som mala v očiach tmú a nevedela som, kde je nebo. Teraz, s odstupom času chápem, že si ma Pán vybral, aby som začala uvažovať inak i žiť inak. Aby som smútok premenila na radosť, cez Jeho pokorné srdce.

Tešiť blížneho je najťažšie. Kto vám najviac pomohol?

Rodina, syn Mirko s nevestou Alenkou sa vynasli a dali mi krásnu úlohu - vedenie vnučky

do škôlky. Vnučky Simonka a Natálka sú úžasne vnímavé. Keď som však v uliciach stretávala ľudí, nevedela som prijať ich útechu. Mám odložené veľa povzbudivých listov od duchovných a vzácných ľudí.

Kedy ste pocítili Božie vedenie?

Predovšetkým to boli skoro štyri roky nesmierneho trápenia. Niečo sa dialo a stále deje so mnou... Dlhو som si to nevedela v sebe zosúladiť. Sotva som sa zdvihla spod tarchy, znovu bolesť... Veľkým povzbudením mi bola a je speváčka a priateľka Darinka Laščiaková. Niekedy sa mi bála pre moju zatrpknutosť i zatelefonovať... „Ej, Darinka by vedela rozprávať...“ – ticho poznamenala. Keď raz počula moje slová v telefóne: „Darinka, veď ja už som blízko Pána Boha.“, ihneď prišla za mnou do Ružomberku. Vzala si ma vážne na starosť a povedala: „Dost' už bolo smútku, ideš so mnou spievať!“ Ešte smutnú a zachrípnutú ma zobrala spievať do Žiliny. Naspievali sme kazetu Ave Mária jednotku i dvojku. Zistila som, že môžem byť ešte užitočná. Zatúžila som spievať matkám, ktoré akokoľvek trpia a nevedia to povedať Ježišovi a povzbudiť ich.

Začal sa meniť váš repertoár. Akými piesňami oslovujete v súčasnosti ľudí?

Teraz už viem, že konal Boh a skutočne mi po dlhom čase odoberá trápenie cez pomoc toľkých ľudí. Veľmi Bohu za nich ďakujem! Už nie som tá, čo som bývala, Boh si ma mení. A mení sa aj môj repertoár. I bolesť sa mi mení na lásku. Dotyky dlaní Panny Márie sú poznať v Mariánskych piesňach, ku ktorým som sa vďaka Darinky dopracovala. Keď som raz prišla s Darinkou do Nitry spievať, otec kardinál Mons. Korec povedal: „To je tá Hanka v tej šatôčke, čo je už jej dcérka v nebesiach?“ Jeho slová ma povzbudili. Moja sestra Milka (o pätnásť rokov staršia a má nádherný hlas) raz zavelila: „Hybaj, Hanka, ideme spievať!“ Prvý samostatný vianočný koncert bol v kostole v rodnej dedinke. Tam som pred oltárom pokľakla a vyznala: „Nebeský Otče náš, ďakujeme ti, že si Máriu učinil Matkou Božskej lásky, dobroty a milosrdenstva. Ona je hviezda nového dňa, Zora nového svitania.“ Jej vnučky pokračovali v koncerte: „Ježiško maličký, ja som tvoje dieťa, to moje srdiečko verne miluje ťa.“ Spev sme ukončili spolu s ľuďmi Tichou nocou.

Aké boli Vianoce vášho detstva?

Od malička nás rodičia učili byť skromnými. Na Štedrý deň sme mali prísny pôst a veru raz sme sa neudržali a roztrhli sme aj misku s opekancami. Otecko všetkých požehnával a rozhodil bôb krížom. „Pre všetky dušičky.“ – po-

Hanka s mamičkou vo Vlkôlnici

vedal. Z každého jedla sme nechávali tiež pre dušičky. Pod stôl položil snopček slamy - jasle pre Ježiška, zviazal ho reťazou, aby sme boli vždy pospolu. Na stole bola zapálená sviečka – tak sme hriali jasličky, aby Mu bolo u nás teplo. Stromček bol pripevnený nad stolom. A naše darčeky? Jediné, ktoré sme dostávali, to bola reťaz salóniek na stromčeku. Boli to zemiačiky, kocka cukru i oriešky a mama ich zabalila do staniolu. Spievali sme koledy a modlili sa.

Čo pre Vás znamená Panna Mária?

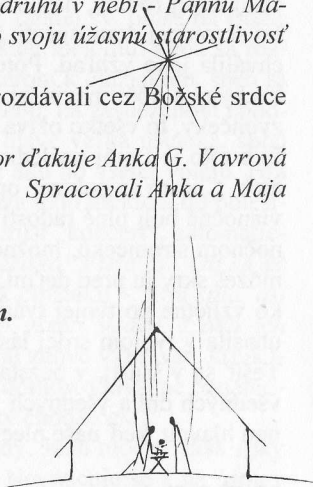
Keď bola moja mamička blízko smrti, zavolała si ma: „Vieš, čo ti chcem povedať, dieťa moje? Neplač nado mnou. Dve matky máš. Jednu na zemi a druhú v nebi - Pannu Máriu.“ A už to chápem, že Matka Mária mi dávala vždy najavo svoju úžasnú starostlivosť i ochranu.

Prajeme Hanke Hulejovej a Darinke Laščiakovej, aby lásku rozdávali cez Božské srdce i srdce Panny Márie v svojich piesňach ešte dlhé roky.

Za rozhovor ďakuje Anka G. Vavrová
Spracovali Anka a Maja

Vianočné pranie Hanky Hulejovej :

*Už sviatky lásky, pokoja zavítali zasa k nám.
Pod stromčekom ľudia postoja, otvoria srdcia dokorán.
Pri stole prestretom aj prázdne miesta sú
a slzy stekajú cez slová do hlasu.
Nech v dome vašom zavládne radosť, že ste spolu,
keď si rodinka sadá k štedrovečernému stolu.*

Hlas milujúceho srdca

Väzenské Vianoce pána Ondrušku, osobného priateľa bl. biskupa Gojdiča.

Na prosbu redakcie pani Ondrušková, manželka nedávno zosnulého Františka Ondrušku, láskavo poskytla záznamy jeho listov z dní prežitých vo väzení v Leopoldove. Niektoré z nich sa určite dotknú našich srdc a spomalíme v našom predvianočnom zhone. Čo bolo pre neho vzácné vo väzení: rodina, láska a pokoj nikdy nestratia na hodnote a nedajú sa kúpiť za peniaze, ani inými darmi.

29.11.1959

Predvianočná atmosféra prenikla i cez hradby našej väznice. Denne myslím na to, ako sme sa pripravovali na Vianoce v našej rodine. I keď poučky niektorých spoluväzňov radia zaháňať spomienky a zamedziť im prístup, aby nedrásali srdce, ja chcem prežiť tohoročné Vianoce so všetkým ich kúzlom i s bolesťou nášho odlúčenia. Svojím srdcom budem neustále pri vás. Chcem, aby ste i vy mňa cítili medzi sebou. Tak, ako obvykle, o 20. hodine spojíme sa v duchu navzájom. Ja vstúpim medzi vás, pôjdeme najprv k okrúhlemu stolíku, kde býva ten najcennejší dar našich Vianoc, potom k stromčeku a potom k vianočnému stolu. V duchu si štrngnem s vami a horúco sa pobozkáme. Toho

roku po prvý raz nenájdete pod stromčekom darčeky odo mňa. Mrzí ma to, ale uist'ujem vás, že v celom dome bude po celý čas Vianoc moje milujúce srdce. Chcem, aby vám moja láska žiarila z každej sviečky...

19.12.1959

Posledné hodiny dnešnej nedele chcem stráviť opäť s vami. Zlatá nedeľa. Naozaj zlatá v mojich spomienkach. V uplynulých rokoch v tomto čase pribudol v našej záhrade stromček, ten najkrajší z celého lesa, aby tam čakal na chvíľu, keď sa stane vládcom celej našej rodiny, nášho krbu, našich srdc, keď sa stane najvzácnejším predmetom našej skromnej domácnosti. S láskou si to všetko obnovujem v spomienkach. Teba, ako si chválila jeho vzhľad. Potom nasledovala radostná práca, ktorá vniesla vôňu živice do kuchyne a vôňu nevinnej radosti do našich srdc. Zeleň imela, muchotrávky, strieborné zvončeky, to všetko ožíva v mojich spomienkach. Dnes je posledná predvianočná nedeľa a toto je i môj posledný list. Možno ho ešte dostanete pred sviatkami, možno až po nich. Chcem sa pokúsiť opätovne vyjadriť ti najvrúcnejšie želanie môjho srdca, aby dni vianočné boli plné radosti pre vás všetkých. Keď prvý raz zažiaril svetlo na vašom vianočnom stromčeku, možno práve vtedy zažiaril i slza v tvojom oku. Prosim ťa, ako len môžeš skry ju pred deťmi, aby ona nezakalila ich detskú radosť. Ak však predsa len tíško vzlietne po tvojej tvári, ako jagavé hviezdy padajú občas z oblohy, nepripusti, aby uhasila v tvojom srdci lásku. Nech ju ešte rozplamení, ako to robí vzácny olej v ohni. Tešiť sa v šťastí, v bezstarostnosti, v prebytku a v hojnosti, to je vec samozrejmalá, vec všedných dní a všedných ľudí. Ale usmievať sa, spievať si v utrpení, kráčať so vztyčenou hlavou, keď naše plecia ťaží kríž, to je znamenie krásnych ľudí.

27.12.1959

Som s vami v tejto chvíli. S teplým pocitom lásky a radosti prežívam spolu s vami tieto chvíle. Vianoce u nás vždy boli v znamení lásky a vzájomnej nežnosti. No zdá sa mi, že moje srdce dosiaľ nikdy ešte nebolo tak naplnené láskou a pokojom ako dnes. V tejto chvíli vás ľúbim nekonečne viac, ako kedysi v tom našom desaťročí. Ba nazdávam sa, že moje srdce je primalé, aby pojalo všetku moju lásku. Ak sa raz vrátim k vám a budeme sláviť tieto sviatky spolu, dnešnému večeru budú patriť moje vďačné spomienky, áno vďačné, ako veľkej a významnej škole lásky. Dnes som s vami v myšlienkach, pri vašom stole i pri piesni. Počujem váš spev a ja spievam s vami vianočnú pieseň. Pod stromček kladiem vám ten najkrajší dar, svoje milujúce srdce.

S láskou ďakujeme pani Margite Ondruškovej za poskytnutie tohto vzácneho svedectva jej manžela, ktorého pochoval Mons. ThDr. Tomáš Galis, pomocný banskobystrický biskup v Prievidzi 29. októbra 2001.

Redakcia

... pretože ich skúšal Boh a zistil, že sú ho hodni.

Ž 3,5

Chodníček lásky „strážcu kláštora“

... akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám. (Lk 6, 38)

Snehové vločky šantili mestom, krúžili ponad sídliská a nezabudli sa nakopiť na chodníkoch. Radosne krúžili okolo blikajúcich lúčok skorého vianočného rána. Akoby všetko zvestovalo nádheru predchádzajúceho svätého večera, ktorý požehnal narodený Spasiteľ. Sídlisko ešte spalo, sem – tam prebleskovalo cez okná vežiakov modré svetlo nevypnutých televízorov.

Žieňa, uberajúce sa dole ulicou, sa už nemohlo dočkať rannej sv. omše na Božie narodenie, ako viacerí. V tichu sa jej zazdalo, že počuje zvláštnu melódiu. Žena sa rozhliala vôkol – nevidela ani živej duše. Keď zdvihla hlavu smerom k činžiakom, sneh sa jej neúprosne dral do očí. Predsa sa nemýlila. Neďaleko pred ňou, na zasneženom chodníku v chumelici snehu, sa pohybovala zhrbená postava. Na hlave veľká ušiarka, spod ktorej vyčnievala časť ústnej harmoniky. Je to on – ujo Jano, ako ho všetci volajú. Hrá a hrá, podupáva si do taktu v čerstvom snehu a občas prechádza jeho melódia do bolestného povzdychu. Poďíde k nemu bližšie, on na pár sekúnd preruší „koncert“, automaticky jej podá ruku, usmeje sa a radosne zvolá: „Narodil sa Ježiško! Viete to? On sa už narodil! Aj im to musím povedať! Pozrite“ – ukázal smerom k činžiakom – „oni spia, asi to nevedia, aj im to musím oznámiť. Ježiško chce, aby to všetci vedeli. Čaká ich v jasličkách v kostole. Sú Vianoce...“ Nedal sa viac rušiť a začal znova vyhrávať, krivkajúc dolu kopcom od vchodu ku vchodu činžiakov i rodinných domov. Odvážne oznamoval tento milostivý čas. Za ním ostával v snehu vychodený úzky chodníček.

Kto je vlastne ujo Jano? Jednoduchý, obyčajný, detsky úprimný. Jeho mocný stisk ruky pri pozdrave si zapamätáš ešte dlho. Skrytý, tichý, posledný. Nevnučuje sa a na úsmev odpovie radostným úsmevom. V kláštore u piaristov presedí celé hodiny, nevedno či stráži, či je mu jednoducho v kostolíku pri Pánovi dobre a robí Mu spoločnosť.

„Majú ma radi všetci, i pátri, ľudia v kostole a ja sem patrím.“ - raz povedal.

V jedno dopoludnie prechádzala Prievidzou veľká výprava nemeckých turistov a prišli si pozrieť našu národnú kultúrnu pamiatku, kostol Najsvätejšej Trojice (piaristický kostol). Ujo Jano vstal zo svojej stoličky, usmial sa na nich a rad radom celej výprave podával

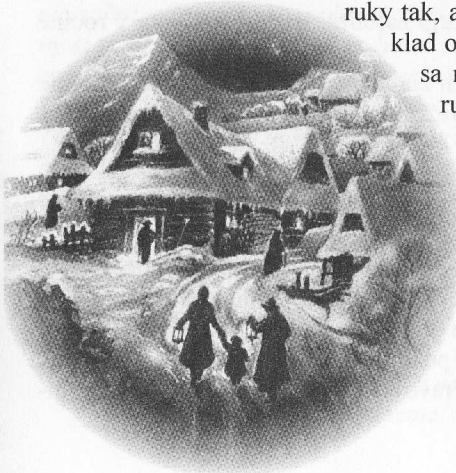
ruky tak, ako to vie iba on. Turisti, sústredení na vážny výklad o histórii, ostali stáť v pomykove a na ich tvárach sa rozžiaril úsmev. Pri odchode z kláštora podávali ruky oni jemu a zamávali...

Jeho prejav nám často nevyhovuje, je príliš jednoduchý a dotýka sa nášho svedomia. Je veľmi vzdialený od svetských starostí, ktorými sa my necháme tlačiť k zemi. Reči sú pre neho celkom zbytočné.

Svoju bolesť, radosť i celý život prežíva v slovách Pána Ježiša: ... „**a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva.**“

(Mt 18, 3)

Anka a Mária

Kristus Spasiteľ je tu, Tešiteľ sveta je tu.

A n k e t a

Vianoce sú pre každého z nás obdobím, keď obdarovávame svojich blízkych láskou a pozornosťou. Ktoré boli vaše nezabudnuteľné Vianoce a váš najcennejší vianočný darček? Odpovede niektorých náhodne opýtaných:

Otec biskup Mons. František Tondra: Táto otázka je pre mňa najľahšia, zároveň i najťažšia. Všetky Vianoce môjho života sú krásne, lebo vždy dostávame Ježiša Krista. Doma sme boli vedení k zbožnému životu. Najviac sme sa tešili na vianočné sväté omše a vianočné spevy. Samozrejme nechýbali ani skromné darčeky. Pochádzam z početnej rodiny. Bolo nás desať detí. Najcennejšia bola spoločná láska rodinného spoločenstva.

Slávka 23 r., študentka leteckej akadémie: Otec bol vojak z povolania. Bývali sme v Šamoríne. Na Vianoce sa cestovalo vlakom k babičke do Sečovskej Polianky. Bolo nás mnoho i s tetou a piatimi deťmi, no cítili sme lásku Pána Ježiša. Totiž babička nemohla chodiť, po dvoch porážkach ostala slepá i hluchá. Aj keď veľmi trpela, predsa šírila pokoj a lásku. Duchovné dary z takých Vianoc plných radosti, modlitby a požehnaní si ponesiem celý život.

Študent A. 18 r.: Prvé Vianoce bez mamy, ktorú si Pán povolal, boli pre nás ťažké, ale napriek tomu radostné. Všetci sme sa s jej odchodom pomaly vyrovnali. Tešíme sa na spoločné stretnutie vo večnosti, čo je cez vieru a dôveru Ježišov najväčší dar.

Sr. Konsoláta: Že sme sa stretli, bolo pre mňa veľkým darom. Spievali sme koledy a mama sa s nami modlila za tých, ktorí nemali šťastné Vianoce. Pamätali sme na detské domovy, na opustených a tých, ktorí nemali kam hlavu skloniť, na trpiacich a chorých. Želali sme všetkým to, čo sme prežívali spolu my.

Gabriela: V období minulého režimu boli rehole zakázané. Často ani rodičia nevedeli, že ich dieťa sa uberá rehoľným smerom. V roku 1989 na Vianoce mi syn kňaz povedal: „Mama, ja som rehoľný kňaz – misionár.“ To bol môj najcennejší vianočný dar.

Bez mena:

- Najcennejšie dary Vianoc? Keď nás obdarujú najbližší Božím pokojom v rodine a spolupatričnosťou.
- Nemáme deti, ale venovali sme sa v našom živote deťom z príbuzenstva. Máme sa spoločne radi, navštevujeme sa. Vďaka Ježiškovi aj za tieto dary vianočné.
- Keď nás Boh obdaril dcérou.
- Veľký dar bolo pre mňa to, že sa mi manžel obrátil k Bohu. Začal chodiť do kostola, postupne aj deti.
- Keď som mal kde spať.
- Že sa rodičia nerozviedli. Že sa ocko ovládol a nekričal na nás cez Vianoce.
- Veľká obetavosť kňazov i sestričiek, upratané a nádherne vyzdobené kostoly.
- Krásnym darom je oddaná služba lekárov a sestier pri chorých v nemocnici.
- Dotyk Betlehemskeho svetla ma zrazil k pokore a oslobodil od zlých návykov a zlovykov. Jeho teplé lúče pomáhajú uzdravovať odreniny srdca i duší detí, rodičov a každého, kto v Pána Ježiša uverí.

- Syn ma doma požiadala prvý krát o spoločnú modlitbu svätého ruženca a navzájom sme si všetci odpustili.
- Zrodený Ježiš ma učí plniť Božiu vôľu, čo je dar.

Ďakujeme Ti, Láska, že si sa práve cez jasličky zrodila v našich srdciach.

Anka

Terezkinie Vianoce

Pán Boh musel urobiť malý zázrak, aby som v jednej chvíli vyrástla a urobil ho v nezabudnuteľný vianočný deň. V tú jasnú noc, ktorá ožaruje radosť Svätej Trojice, sladké, novonarodené Dieťaťo Ježiš zmenilo noc mojej duše na najjasnejší deň... V tú noc, keď sa stal slabým a trpiacim pre moju lásku, urobil ma silnou a odváznou, odel ma do svojej výzbroje, a od tejto požehnanej noci som nepodľahla v žiadnom boji. Naopak, kráčala som od víťazstva k víťazstvu a začala som veľké preteky.

Dvadsaťateho piateho decembra 1886 sa mi dostalo milosti, že som vyrástla z detských rokov, jedným slovom, milosti môjho úplného obrátenia. - Vracali sme sa z polnočnej sv. omše, na ktorej som mala šťastie prijať silného a mocného Boha. Keď sme prišli do Buissonnets, tešila som sa, že si pôjdem do kozuba po svoje topánky. Tento starodávny zvyk nám pripravil toľko radosť v našom detstve, že Celina chcela ďalej so mnou zaobchádzať ako s malým dieťaťom, pretože som bola najmladšia z rodiny. Otecko sa tešil, keď videl moje šťastie, keď počul moje radosné výkriky, len čo som vytiahla nejaké prekvapenie zo zázračných topánok. Ale Ježiš mi chcel ukázať, že sa mám zbaviť detských chýb a preto mi vzal aj nevinné radosť. Dopustil, aby sa otecko, unavený z polnočnej sv. omše namrzal, keď zbadal moje topánky v kozube, a povedal slová, ktoré mi prebodli srdce: „ Čo robíš? Našťastie je to naposledy.“

Celina vedela, aká som citlivá a keď videla, že sa mi lesknú oči, bolo jej do plaču, lebo ma veľmi milovala a chápala môj žiaľ. „ Terezka,“ - vraví mi „neponáhľaj sa dolu, bola by si príliš zronená, keby si sa hneď pozrela do svojich topánok.“ Lenže to už nebola tá istá Terezka, Ježiš zmenil jej srdce!

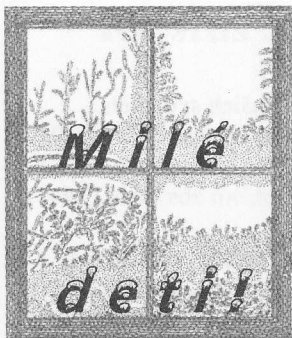
Terezka znovu našla duševnú silu, ktorú stratila pred štyri a pol rokmi a už navždy si ju mala zachovať!

V tú osvietenu noc svetla sa začalo tretie obdobie môjho života, najkrajšie zo všetkých, najväčšmi naplnené nebeskými milosťami... Dielo, ktoré by som nemohla vykonať za desať rokov, Ježiš urobil v jednej chvíli.

*Z knihy Príbeh mojej duše
z vydavateľstva LÚČ*

Sr. Inocencia FDC pri relikvii sv. Terezky

Každý z nás po niečom túžime. Niektorí po krásnych veciach, iní po dobrých priateľoch, či milujúcej rodine. Niektorí sa ale podobajú na Pána Ježiša a túžia, aby bol tento svet spravodlivý a každá krivda, spôsobená na blížnych ich veľmi bolí. To sú ľudia zo štvrtého blahoslavenstva: **Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.** Lk 6, 21

Aj chlapec na obrázku túžobne vystiera ruky. Po čom asi túži? Možno je jeho túžba taká, ako tá vaša. Napíšte nám, po čom najviac

túžite. Svoje lístky s odpoveďami nám posielajte do 20. 12. 2001 na adresu: Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, Prievidza.

Na minulú tému: **ticho a pekný zvuk, ktorý radi počúvate** nám krásne odpovedala **Magdalénka Danišová**. Napísala: „ Najviac sa mi páči zvuk zvonov, keď zvonia pred svätou omšou a zvolávajú ľudí do kostola. Ešte sa mi páči zvuk gitary, keď nám v škole páter Ján na nej hrá a my všetci spievame.“ Dostane od nás peknú cenu.

Keďže Vianoce sú i sviatky štedrosti, rozhodli sme sa odmeniť aspoň malou pozornosťou **všetkých** účastníkov súťaží, ktoré deti od septembra postupne riešili.

Piati z nich boli ešte aj vyžrebovaní a dostanú k tomu špeciálnu cenu. Ich mená sú:

Ivana Rybanská, Dana Kališová, Alena Rohová, Dominika Bezáková, Kristína Chalmovská. Blahoželáme!

Maja

Dobrá novina:

Na Slovensku v roku 2000 koledovalo 17 000 koledníkov v 538 farnostiach a filiálkach a vykoledovali 8 449 168,- Sk pre deti z ulice v Keni a Mali, poľnú kliniku v Južnom Sudáne, vzdelávanie učiteľov v Severnom Sudáne, škôlku pre deti s malomocenstvom v Etiópii a ďalšie projekty.

V Prievidzi v minulom roku koledovalo 84 detí s 21 vedúcimi.

Navštívili 160 rodín v Prievidzi a vykoledovali 62 550,- Sk.

Tento rok budeme koledovať pre rodiny v regióne Turkána na severe Kene a deti utečencov na severe Sudánu.

Koledovníci Dobrej noviny prídu k vám domov s mojím poverením 26. 12. alebo 27. 12. 2001, ak sa prihlásite v ktoromkoľvek kostole našej farnosti do 23. 12. 2001.

Ján Bednár, dekan

Zbožnosť a veda

Sviatok piaristických škôl

Patrocínium sv. Jozefa Kalazanského oslavujeme 27. novembra na počesť smrti zakladateľa prvej bezplatnej školy. Scholae pieae, zbožná škola, piaristická škola. Kalazanské školy boli nazývané zbožnými školami, pretože tak učitelia ako aj všetko, čo učili, bolo predchnuté a presiaknuté hlbokým zmyslom pre nábožnosť, láskou, chápanou ako výraz skutočne kresťanského života.

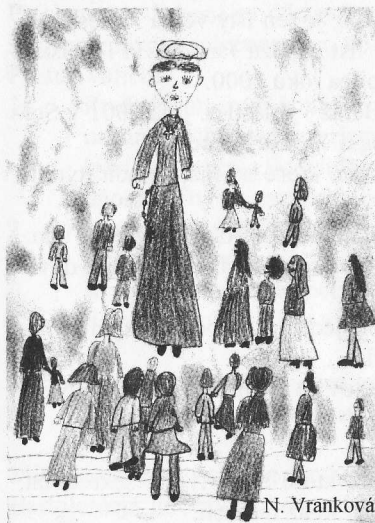
Pápež Pius XII. Vyhlásil sv. Jozefa Kalazanského za patróna všetkých kresťanských škôl na svete.

Škola podľa Kalazanského

Uvediem aspoň niektoré metódy, smernice či didaktické zámery, ktoré sa snažil zaviesť do svojich škôl:

Škola má dbať o intelektuálny a mravný rozvoj žiakov. Škola má byť ako rodinný krb. Zdemokratizovať školu - právo na vzdelanie pre všetkých. Zo škôl vylúčil všetko, čo by mohlo priviesť deti k hriechu. V škole bolo záväzné modliť sa nie z príkazu, ale z presvedčenia. Tvrdil, že kto chce vychovávať dieťa, musí si vážiť jeho hodnoty. V škole musel byť ustavičný a láskou sprevádzaný dozor nad deťmi. Učiteľ má byť pre žiaka prísny sudcom, ale dobrým otcom. Najdôležitejšie slová Kalazanského sú: **LÁSKA A TRPEZLIVOSŤ**

Láka Jozefa Kalazanského k deťom bola obrovská. My, učitelia, máme v ňom veľký vzor múdrosti, láskavosti a zbožnosti. Sv. Jozef Kalazanský, patrón

všetkých kresťanských škôl, oroduj za nás!

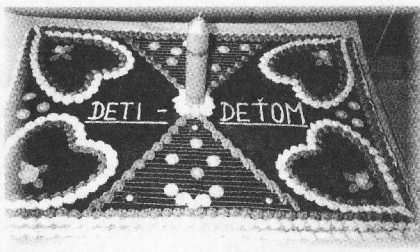
Mgr. Vilma Dušičková

Oslavovalo sa i v klube. Tu práve začali pred desiatimi rokmi na podnet Pátra Jána Lichtnera nedeľné popoludnia pod názvom DETI DEŤOM.

Na začiatku to vyzeralo takto:

O rok sme už oslavovali s maxitortou takto:

No a teraz po desiatich rokoch už niektoré deti uleteli zo školy, alebo sú vo vyšších ročníkoch a v šantení ich vystriedali zase menší, ktorí sa radujú tak, ako ich starší kamaráti pred desiatimi rokmi

Duchovná obnova banskobystrickej diecézy

Na začiatku nového tisícročia (NOVO MILLENNIO INEUNTE), keď sa končí Veľké Jubileum, v ktorom sme slávili dvetisíce výročie Ježišovho narodenia a pre Cirkev sa otvára nový úsek cesty, opäť sa ozývajú v našom srdci slová, ktorými Ježiš jedného dňa, keď prestal zo Šimonovej loďky učiť zástupy, vyzval apoštola, aby šiel loviť ryby: „Zatiahni na hlbinu!“ (Lk 5, 4).

Peter a prví spoločníci dôverovali Kristovmu slovu a spustili siete. Len čo to urobili, chytili veľké množstvo rýb (porov. Lk 5, 6). „Duc in altum!“ Toto slovo zaznieva dnes pre nás a pozýva nás, aby sme vďačne spomínali na minulosť, nadšene prežívali prítomnosť a s dôverou sa otvárali pre budúcnosť: „Ježiš Kristus, je ten istý včera i dnes a na veky!“ (Hebr 13, 8) Týmito slovami začína apoštolský list pápeža Jána Pavla II. biskupom, kňazom a všetkým veriacim na konci Veľkého Jubilea roku 2000.

Preto banskobystrický diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž vyhlásil 5. júla 2001 v Selciach na sviatok sv. Cyrila a sv. Metoda prípravný rok na diecéznu synodu.

V každej farnosti vzniknú farské synodálne spoločenstvá, ktoré sa majú riadiť týmito zásadami:

1. Členovia synodálneho spoločenstva vo farnosti majú dbať o dobro Božieho ľudu.
2. Do synodálneho spoločenstva majú patriť tí, ktorí sa snažia žiť vieru, majú dôveru u iných a chcú sa podieľať na apoštoláte.
3. Farár, alebo duchovný správca schvaľuje zriadenie jedného alebo viacerých synodálnych spoločenstiev, záleží od veľkosti farnosti.
4. Diecézni kňazi, zástupcovia rehoľníkov a katechétoz zo svojho postavenia vo farnosti by mali patriť do synodálneho spoločenstva.
5. Synodálne spoločenstvá tvorí 5 až 20 členov.
6. Každá spoločenstvo si môže vybrať 3 až 5 osôb, ktoré budú tvoriť sekretariát, ktorému bude predsedáť farár, prípadne ním určený kňaz farnosti.
7. Synodálne spoločenstvá sa stretávajú riadne a mimoriadne. V riadnych stretnutiach sa stretávajú všetci členovia, v mimoriadnych iba tí, ktorí sú alebo budú špecificky zainteresovaní na prácach synody.
8. Riadne stretnutia bývajú spravidla raz v mesiaci. Mimoriadne príležitostne. Zvoľáva ich farár, alebo ním poverená osoba.
9. Všetci účastníci stretnutia môžu posilať svoje názory písomne na svoje synodálne spoločenstvo, alebo priamo na sekretariát Diecéznej synody.
10. Miestom stretania sa synodálneho spoločenstva má byť buď kostol, alebo cirkevný priestor.
11. Rámcový program stretnutia synodálneho spoločenstva vo farnosti: Modlitba, referát - predloženie synodálneho problému, diskusia zosumarizovanie.
12. Z každého stretnutia synodálneho spoločenstva vo farnosti treba urobiť záznam, ktorý nech je doručený do dvoch týždňov na Sekretariát (adresa na Rim. kat. biskupský úrad, Nám. SNP 19, 975 90 Banská Bystrica).

Farské synodálne spoločenstvá sa majú prednostne zaoberať štúdiom dokumentov, doporučených prípravnou komisiou Diecéznej synody. Všetci členovia farského synodálneho spoločenstva majú tieto dokumenty vlastniť.

Návrh postupu volieb do synodálneho spoločenstva vo farnosti:

Voľbu členov farského synodálneho spoločenstva (FSSp) vedie farár.

Voľba členov vychádza zo Zásad pre synodálne spoločenstvá vo farnostiach.

Farár pri stanovení počtu spoločenstiev a počtu členov FSSp v jednotlivých spoločenstvách berie do úvahy počet veriacich vo farnosti.

Pred vyhlásením volieb sa môže poradiť s vlastnou farskou radou, resp. príslušnou sekciou farskej rady.

Členom FSSp z úradu je každý presbyter pôsobiaci vo farnosti v činnej službe pre banskobystrickú diecézu (napr. kaplán).

Presbyteri a diakoni na dôchodku môžu byť miestnym farárom vyzvaní spolupracovať so synodálnym spoločenstvom vo farnosti svojho bydliska.

Postup volieb:

1. Pred pristúpením k voľbe členov FSSp farár vopred prostredníctvom farských oznamov oboznámi veriacich vo farnosti s významom vytvorenia FSSp, spôsobom vytvorenia kandidátnej listiny, podmienkami účasti farníkov na voľbe, dňom voľby a samotným priebehom voľby.
2. Kandidátnu listinu vyhotoví najmenej dva týždne pred voľbou a zverejní ju na farskej nástenke.
3. K voľbe pripustí dospelých veriacich, patriacich do farnosti.
4. Samotnú voľbu môže vykonať: a) priamou voľbou jednotlivých kandidátov
b) voľbou navrhnutého spoločenstva ako celku
5. Ak sa farár rozhodne pre tajné voľby, musí zabezpečiť volebné lístky.
6. Farár sám nemôže vymenovať členov FSSp.

Milí veriaci, po stretnutí farskej rady 7. januára 2002 vás budem v januárovom čísle Bartolomeja informovať o počte a spôsobe voľby členov farských synodálnych spoločenstiev pre farnosť Prievidza - mesto a Prievidza - Zapotôčky.

Ján Bednár, dekan

- **Spoločná sv. spoveď** v Prievidzi bude 16.12. a 23.12. 2001 vo farskom a piaristickom kostole od 13.30 do 18.00, zakončená sv. omšou o 18.00 hodine. Bolo by veľmi dobre, keby ste celý advent čím viacerí využili na svätú spoveď k Vianociam a prichádzali na sv. spoveď pred každou sv. omšou v Prievidzi alebo aj po nej.

- **Chorým a starším ľudom udelíme sviatosť pomazania chorých** po sv. spovedi od 15.00 do 16.30 hod. dňa 17.12. (pondelok) a 18.12. (utorok) pri sv. omši o 16.30 hod. vo farskom kostole.

- **Chorých doma** k Vianociam budeme spovedať 20.12. 2001 (štvrtok) od 8.00 do 14.00 hod.

- **Aj tento rok privezú skauti Betlehenské svetlo** do našich miest, dedín i k nám do Prievidze. Chcú rozšíriť miesta, kde sa bude svetlo rozdávať o Bojnice a Kanianku. Všetci, ktorí majú záujem si Betlehenské svetlo priniesť domov, ho môžu získať **24. 12. medzi 13. 00 a 14.00 hod. podľa rozpisov stanovišť na nástenke vedľa Spolku Svätého Vojtecha.**

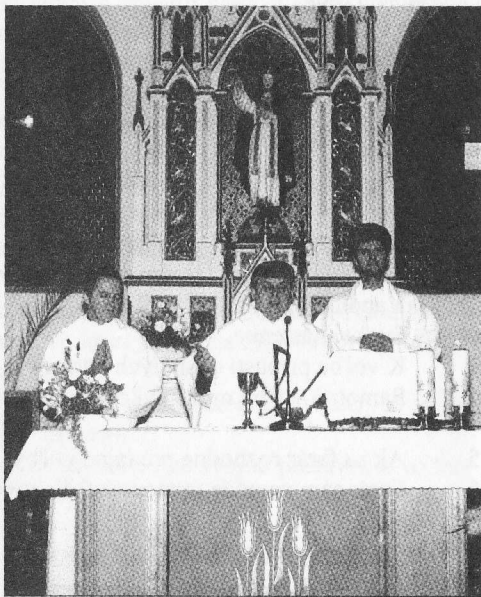
red.

MLADÍ MLADÝM 2001

Kto prišiel v sobotu 24. novembra 2001 do Veľkej Lehôtky a vybral sa o 15:30 do farského kostola Krista Kráľa, po otvorení vchodových dverí sa mu naskytl krásny pohľad. Chrám bol naplnený do posledného miesta hlavne mladými i domácimi staršími ľuďmi.

Prečo tu bolo približne asi 500 mladých ľudí? V kostole sa svätou omšou otvoril už 7. ročník festivalu kresťanských mládežníckych piesní Mladí Mladým. Sv. omšu celebroval **Mons. Peter Mišík**, dekan z Novej Bane a pri oltári s ním bol miestny pán farár **František Štrba** a páter **Ján Hríb SchP**. V homílii popretkávanej príkladmi nám pán dekan kládol na srdce hlavne aby sme verili len jednému kráľovi, a to Ježišovi. Žiadne iné kráľovstvo ani kráľ nemajú dlhé trvanie. Na záver sv. omše prišiel účastníkov festivalu pozdraviť aj dp. **Ján Bednár**, dekan z Prievidze. Povzbudil nás k vytrvalosti v ohlasovaní Radosnej zvesti spevom. Sv. omšu sprevádzal spevom zbor **NÁDEJ** zo sídliska Zapotôčky a po jej skončení zaspievali ešte niekoľko piesní zo svojho repertoára. Po ich vystúpení sa už všetci presunuli do miestneho kultúrneho domu. Tu ste sa mohli presvedčiť, koľko veľa priaznivcov má gospelová muzika. Ľudia boli skutočne všade. Poniektorí sa do kultúrneho domu dokonca ani nedostali. Program moderovali **Matilda Čiamporová** a **Miška Bullová**. Otvoril ho zbor **IXY**, ktorý sa skladá zo starších žiakov a študentov piaristických škôl v Prievidzi. Mladší piaristický spevácky dorast zbor **ROSNÍČKA** vystúpil hneď po nich. Po nich predviedli svoje umenie ostrieľaní speváci zo zboru **TROSKY**. Tieto tri zbory rozospievali celú sálu a vytvorili tak nádhernú atmosféru ktorá sa niesla celým festivalom. Na pódiu si za nimi

nastúpili prievidské **BARTOLOMEJČATÁ** v nápaditých rovnakých tričkách. Svoju premiéru na festivale mal ďalší hosť - **ZBOR SV. JAKUBA** z Tužiny, ktorý nám ukázal, kú majú radosť z toho, že sú Božie deti. O tom ako veľmi milujú Ježiša nás prišiel presvedčiť

aj stály hosť na festivale, **SKALKÁČI** zo Šimonovian. Poslucháči si dokonca vyžiadali aj prídavok, no a Jožko Grenčík aj so svojimi kamarátmi nás naučili ešte jednu novú „ukazovačku“. To už však program gradoval a na pódium vystúpili dievčatá zo zboru **ŠUMIENKY** z Diviak nad Nitricou, posilnené ešte jedným maličkým spevákom. Hostia dospievali a na pódium vystúpila domáca skupina **SPRAY**. Predviedli, že po desiatich rokoch účinkovania majú ešte stále čo povedať mladým ľuďom a ich vystúpenia sú stále živé. Stoličky sa odložili nabok a ruky poslucháčov boli stále nad hlavami. Kapela svojou hudbou zvýrazňovala, že kresťan má byť veselý a plný radosti z toho, že je Božie dieťa. A k tomu smeroval aj celý tohtoročný festival, ktorý bol popretkávaný aj krátkymi poučnými i úsmevnými príbehmi. Na záver festivalu nechýbalo požehnanie na cestu od pána farára **Františka Štrbu**.

Nakoniec sme si ešte zaspievali pieseň zo stretnutia so sv. otcom Jánom Pavlom II. v Nitre, **BOH - LÁSKA**.

Pohľad organizátora festivalu:

Keď sa na tohtoročný festival pozerám s odstupom niekoľkých dní musím konštatovať, že bol výnimočný hneď z niekoľkých aspektov. Na festivale vystúpilo zatiaľ najviac účinkujúcich (182) aj divákov bolo zatiaľ najviac (asi 500). Problémov s prípravou bolo tiež neúrekom. Všetky naše cesty riadi dobrý Boh a dobré dielo požehnáva. Mladí sa zhodli, že atmosféra bola v tomto roku najlepšia, akú kedy zažili, lebo už potrebovali cítiť radostné spoločenstvo mladých v takom veľkom rozsahu. A to som veľmi rád, lebo radosť rozdávaním rastie. Ako krajšie sa dá rozdať radosť ako spevom?

Ďakujem spolu s bratom Jozefom všetkým, ktorí nám akokoľvek pomohli. Ženám, kuchárkam i ruženčiarkam z Veľkej Lehôtky, pánovi farárovi Ferkovi Štrbovi, ale hlavne mladým, že sme tohtoročný festival robili pre duše, zapálené pre Trojediného Boha.

*Ing. Branislav Bullo a Jozef Bullo
(Hudobná skupina SPRAY)*

Foto: Jozef Bullo st.

Diecézna synoda

Niekoľko faktov z dejín

V nasledujúcom príspevku sa stručne budeme venovať niektorým najdôležitejším momentom z dejín Cirkvi v oblasti diecéznej synody .

Vedci diskutujú o pôvode tejto inštitúcie. Medzi nimi nie je jednotný názor či *stretnutie starších* v Jeruzaleme so sv. Jakubom až do príchodu sv. Pavla alebo až ďalší vývoj stretnutí starších je prvou synodou alebo jej základom. Niektorí autori sú toho názoru, že v *barbarskom období* stretnutia presbyterov (starších) a ich spoločné slávenie liturgie sú základom dejín fenoménu, ktorý poznáme pod názvom diecézna synoda. Dejiny Cirkvi v prvých troch storočiach sú predmetom ďalšieho bádania.

S termínom diecézna synoda sa môžeme stretnúť v štvrtom storočí, konkrétne v konštitúcii cisárov Valenta, Graciána a Valentiniana z roku 376, v ktorej je určené, že v náboženských otázkach sa využije rovnaký systém ako pre civilné kauzy.

Treba však pripomenúť, že v štvrtom storočí jestvovali aj ekumenické, provinčné, či národné koncily a aj iné stretnutia na úrovni diecézy či farnosti.

S poňatím diecéznej synody ako stretnutia kléru diecézy na riešenie niektorých otázok praxe v službe biskupa sa prvýkrát stretávame v diele *Summa super Titul is Decretaljum* ostijského kardinála Henricha. V tomto poňatí sa za prvú diecéznu synodu na Východe považuje stretnutie kléru, ktoré zvolal do Alexandrie biskup Alexander roku 321 s cieľom študovať a rozhodnúť problém súvisiaci s Ariom. Ďalšie diecézne synody na východe boli až v nasledujúcom storočí, v roku 411 v Tolemaide a v roku 415 v Jeruzaleme.

Na západe sa za prvú diecéznu synodu považuje zhromaždenie diecézy v Auxerre

v Gálii roku 585, ktoré vydalo 45 kánonov o vysluhovaní sviatostí a celibátu kléru. Kánon sedem napr. stanovuje dvojité zasadnutie synodálnych otcov - jedno zhromaždenie tvoria presbyteri a druhé opáti.

Do štátneho právneho poriadku sa termín diecézna synoda v uvedenom poňatí ako stretnutie kléru na dišputovanie o náboženských otázkach dostal prostredníctvom panovníka Adarika v roku 506 v právnej zbierke *Lex Romana Visigothorum*. Význam diecéznej synody v období šiesteho storočia je odrazom politicko - náboženského stavu doby v miestach, kde silne klesla úloha metropolitu a bývalých metropol zaniknutej Rímskej ríše. Synody sa menej rozvíjali na tých územiach, kde metropolita mal výraznejšie postavenie.

V období siedmeho a ôsmeho storočia nastal poväčšine rozvoj diecéznych synod. Na mnohé z nich sa odvolávali aj dekréty provinčných koncilov tej doby.

V nasledujúcej karolovskej reforme boli diecézne synody využívané ako prvotný nástroj na dosiahnutie uplatňovania rozhodnutí a dekrétov provinciálnych koncilov. Obdobie Gregorovej reformy (1049-1124) bolo časom plnej synodálnej aktivity. Stretávali sa však viac biskupi na regionálnej či provinciálnej úrovni. Preto pápež Inocent III. prvýkrát predpísal pre celú Cirkev spoločnú normu o každoročnom slávení diecéznej synody. Myšlienka bola dobrá, ale jej realizácia už nie. Na mnohých miestach sa diecézne synody stali každoročnou povinnosťou a nepriniesli pre svoju formálnosť žiadany účinok na zlepšenie kresťanského života kléru i veriacich.

Obdobie dekadencie diecéznych synod sa predžilo aj aviňonským obdobím pápež-

stva v štrnástom storočí a krízou pápežstva v nasledujúcom storočí, hoci koncil v Bazileji v roku 1433 sa opätovne pokúšal oživiť diecézne a provinčné synody a koncily. Pre odpor, ktorý v Cirkvi vyvolali nepriehľadné vzťahy na najvyšších miestach v Cirkvi, ktoré sa prejavovali aj na konciloch tej doby, idea diecéznej synody ustúpila vtedajšej duchovnej orientácii v Cirkvi, ktorá sa v prípade mnohých pápežov a biskupov venovala viac otázkam humanizmu ako pastorácii. Preto zostalo aj mŕtvou literou nariadenie Piateho lateránskeho koncilu (1512 - 1517) o obnovení praxe diecéznych synod a provinčných koncilov. Situácia sa zmenila až vtedy, keď Cirkev vážne zobrala protestantskú reformáciu a zvolala nový koncil, ktorý vošiel do dejín ako tridentský (1545 - 1563). Na dvadsiatom štvrtom zasadnutí koncilu (v roku 1563) sa konciloví otcovia venovali otázke oživenia inštitútu diecéznej synody ako veľmi potrebného nástroja reformy Cirkvi a jej riadenia. Zvlášť v tých diecézach, kde biskupi prijali myšlienku reformy a snažili sa ju uskutočniť aj v praxi, zvolávali diecézne synody, ktoré sa skutočne stali jedným z dôležitých nástrojov rekatolizácie alebo utvrdenia viery a disciplíny sviatosti. V dejinách diecéznych synod je dôležitý rok 1748, keď pápež Benedikt XIV. publikoval rozsiahle dielo *De Synodo Diocesana*. V ňom sa okrem iného venoval mnohým vážnym otázkam života diecézneho

kléru, úlohám biskupov a zásahom civilných mocností do života Cirkvi.

Vážnu ranu inštitútu diecéznej synody zasadila Veľká francúzska revolúcia (1789) a udalosti, ktoré po nej nasledovali. Na niektorých miestach sa v tomto rušnom období predsa len podarilo sláviť diecézne synody a partikulárne koncily.

V prípravách na Prvý vatikánsky koncil (1869 - 1870) sa debatovalo o zavedení praxe zvolávať diecéznu synodu každé tri roky. Žiaľ, koncil sa k tejto téme nedostal. Posvätná kongregácia Konzistória v roku 1909 rozposlala biskupom otázku s návrhom sláviť synodu každých päť rokov.

V minulom dvadsiatom storočí sa otázke diecéznej synody venovalo viacero pápežov. Názory sv. Pia X. a Benedikta XV. vošli do Kódexu kánonického práva z roku 1917 v kánonoch 356 až 362. bl. Ján XXIII. v nezabudnuteľný deň 25. januára 1959 oznámil nielen zvolanie koncilu a reformu kánonického práva, ale aj slávenie diecéznej rímskej synody. Ďalším dôležitým dokumentom pre otázku diecéznej synody je Kódex kánonického práva pápeža Jána Pavla II. z roku 1983.

Na záver mi dovoľte vysloviť jedno želanie.

Kiež príprava diecéznej synody v našej banskobystrickej diecéze je darom a dielom Ducha Svätého

ICLic. Ing. Ľudovít Frindt,

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY (DECEMBER)

Všeobecný: Aby sa kresťania oslobodili od takých kultúrnych väzieb, ktoré im prekážajú uznávať dôstojnosť a práva iných.

Misijný: Aby kresťanský humanizmus osvecoval evanjeliovými hodnotami kultúry Ázie.

Úmysel KBS: Aby sme pohnutí láskou narodeného Božieho dieťaťa a horeli láskou k Bohu a blížnemu a zachovávali Božie prikázania.

MLADÍ INFORMUJÚ, POZYVAJÚ

Plánované akcie mladých v soboty:

- 8. 12. - Stretko, bližšie informácie u animátorov
- 15. 12. - Taizé adorácia vo farskom kostole
- 22. 12. - Stretko, bližšie informácie u animátorov

Pozvánka na ples:

Farská rada v spolupráci s Rímskokatolíckym farským úradom v Prievidzi Vás pozýva na **II. farský ples**, ktorý sa začne v **sobotu 2. 2. 2002 o 19.00 hodine v jedálni Združenej strednej školy stavebnej**. Pre účastníkov plesu je znova pripravený bohatý kultúrny a spoločenský program. Do tanca a na počúvanie bude hrať skupina **Necpalanka**. Zlosovateľnú vstupenku v hodnote 350,- Sk si môžete zakúpiť každú stredú od 17.00 do 19.00 hodiny v sakristii farského kostola u **p. Milana Petráša do 23. 1. 2002**.

Bližšie informácie na tel. čísle **0905 /166 571 - Milan Petráš**
Ján Bednár, dekan

ZVONČEKY

V januári začneme uverejňovať pod týmto názvom novú rubriku pre miništrantov. Ak vás napadne vtipnejší názov, vhod'te ho do schránky Bartolomej na spovednici vo farskom kostole. Ako „zahrievacie kolo“ dostanú miništranti hneď prvú otázku:

Kedy sa najbližšie použije ružové liturgické rúcho?

Vaše odpovede osobne doručte Alojzovi Vlčkovi. S výsledkami Vás potom oboznámime. Výhra bude hodnotná.

Váš Alojz.

POD FARSKÝM MIKROSKOPOM

Redakčné pozdravy:

**Boh sa nám teraz narodil a miesto vyvolil
v Judskom meste Betleheme. Raduj sa Jeruzaleme!**

Slovensko, Česko, Morava, Nemecko, Poľsko, Švédsko, Nórsko, Švajčiarsko, Rakúsko, Taliansko, Francúzsko, Ukrajina, Rusko, Lotyšsko, Maďarsko, Izrael - Jeruzalem, Južná Afrika, USA, Argentína, Kanada, Japonsko, Austrália. Možno sme nejakú krajinu, kde sa časopis Bartolomej číta, kde žijú, pracujú a slúžia naši čitatelia i misionári zabudli. Ospravedlňujeme sa, napíšte nám. Tešíme sa na vaše na vaše listy. Naše pozdravy letia do celého sveta a iba tak obyčajne - po slovensky všetkým z celého srdca prajeme:

Daj Boh šťastia Vášmu domu, vinšujeme vám...

Podakovanie rodiny Šimkovičovej:

Vďaka ti, dobrotivý Bože, za rehoľné povolanie nášho syna Pátra Stanislava. Ďakujeme ti za všetkých dobrodinov, ktorí nám nezištne akýmkoľvek spôsobom pomohli pri príprave primícií. Prosíme ťa, Pane, požeň naj všetkých kňazov, pátrov a láskavých ľudí, ktorí nám obetavo pomohli a obdaruj ich svojím nekonečným milosrdenstvom.

Stanislav a Marta Šimkovičová

Adventom sa začal nový kresťanský rok. Poďakujme Bohu za ten minulý, za Jeho lásku i všetky dary od Neho a prosme Ho o požehnanie našich rodín pri štedrovečernom stole

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Otec: Rok korunuješ, Pane, svojou dobrotou.

Celá rodina: Rok korunuješ, Pane, svojou dobrotou.

Otec: Nie všetky dni v uplynulom roku boli vždy pokojné a šťastné. Boli aj ťažké hodiny. Ale aj v utrpení je nám Boh blízko. A utrpenie má svoj zmysel v Ježišovi Kristovi.

Počúvajte slová svätého Pavla:

Starší syn, alebo dcéra: Teraz sa radujem v utrpeniach pre vás a na vlastnom tele dopĺňam to, čo chýba Kristovmu utrpeniu pre jeho telo, ktorým je Cirkev. (Kol 1, 24)

Otec: Ďakujeme ti, Pane, že si nám dal v minulom roku silu aj v utrpeniach a v ťažkých chvíľach.

Celá rodina: Lebo tvoje milosrdenstvo trvá naveky.

Modlitba vďaky a prosby

Otec: Chváľte nášho Boha, všetci jeho služobníci, aj vy, čo sa ho bojíte, malí i veľkí.

Matka: Bože, všemohúci Otec, ako vôňa kadidla nech stúpa k tebe naša chvála, pretože si nás v Slove, svojom Synovi, miloval už pred stvorením sveta a vo svojom Duchu chceš, aby sme mali účasť na živote bez konca.

Celá rodina: Chvála ti a sláva na veky.

Dieťa: vrúcne ťa prosíme s dôverou v spoločenstve s Ježišovou Matkou a so všetkými svätými svedkami viery: daj, nech spev nášho života posilní sklesnuté srdce, prinesie úľavu chorému, oživí hasnúci knôtik, naznačí predzvesť piesne novej v nebeskom Jeruzaleme, kde každá slza bude zotretá a všetko bude nové.

Celá rodina: Vrúcne ťa vzývame, Pane.

Otec: Sediacemu na tróne a Baránkovi dobrorečenie a česť, sláva a moc na veky vekov. (Zjv 5,13)

Požehnanie jedla

Otče náš, Zdravas Mária, Sláva Otcu...

Otec: Nebeský Otče, požehnaj toto jedlo, aby bolo Tebe na chválu a nám na úžitok. Prijmi naše pozvanie k stolu a buď častým hosťom v našom dome. Požehnaj každého člena rodiny, aby sme boli hodní Tvojich vzácnych darov. Daj, Pane, chleba všetkým, ktorí ho nemajú.

Vinšujem Vám v tieto radostné sviatky, kedy nám Pán zoslal na svet vtelenú Lásku, svojho Syna Ježiša Krista, aby Vás požehnal svojou nekonečnou milosťou i pokojom a tak premenil naše srdcia podľa svojho Srdca.

Celá rodina: Amen.

FARSKÁ KRONIKA OD 11. 10. 2001 DO 10. 11. 2001**Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:****Farnosť PD - mesto:**

Patrik Piš
 Štefan Radič
 Lucia Matejkovičová
 Patrícia Holubová
 Adam Kohút
 Peter Mikuláš Wolf
 Adam Kováčik
 Michal Lehocký
 Michaela Hošáneková

Farnosť PD - Zapotôčky:

Kristína Horinková
 Marek Mazáň
 Martin Šošovička
 Miriam Čavojská
 Terézia Blašková
 Adriana Sárová
 Natália Michaleová

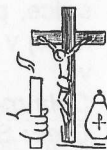
Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva**Farnosť PD - mesto:**

Ing. Augustín Görök a Ing. Ingrid Danieličová
 Dušan Chudý a Katarína Jobková
 Ing. Pavol Beňovič a Marcela Bisahová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:

Anna Prostredná 70 r.
 Mária Rezníčková 78 r.
 Štefan Cákoci 60 r.
 Peter Maslen 78 r.
 Ing. Gašpar Solár 66 r.
 Agneša Vlčíková 63 r.
 František Ondruška 80 r.

Anna Stanková 66 r.
 Ján Delič 48 r.
 Štefan Talpaš 78 r.
 Jozefína Reisová 88 r.
 Anton Drozd 89 r.
 Margita Vronská 74 r.

Odpočinutie večné daj
 dušiam, Pane ...

BARTOLOMEJ – časopis prievdzskej farnosti s cirkevným schválením BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Prievdzi. Vychádza raz mesačne. Adresa: Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievdza, t. č.: 046 / 542 28 01. Teologický poradca: Mgr. Ján Bednár, dekan. Zodpovedná redaktorka a grafické spracovanie: Mária Melicherčíková, e - mail: mariamm@pobox.sk. Zástupca: Ing. B. Bullo. Redaktori: A. Gálová, J. Balážová, MUDr. V. Rumanová, K. Bešinová, M. Melicherčíková ml. Foto: J. Bullo st. Náklady na tlač: cca 10,- Sk.

Tlač: PATRIA I., spol. s r. o. Prievdza. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievdzi pod č. MT 1/1994. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

Program a sv. omše v Prievidzi počas vianočných sviatkov

KOSTOL	Farský	Mariánsky	ZŠ Dobšinského	Piaristický
NEDEĽA 4. adventná nedeľa 23.12. 2001	7.30 9.00 10.30 18.00	9.00	9.00 10.30	6.45 9.30 11.00
PONDELOK 24. 12. 2001 Štedrý večer	6.00 16.00 - vigília 22.00 - polnočná 24.00 - polnočná	24.00 - polnočná		6.45 16.00 - vigília 24.00 - polnočná
UTOROK 25. 12. 2001 Narodenie Pána	7.30 9.00 10.30 15.00 - jasličková pobožnosť 18.00	9.00	9.00 10.30	6.45 9.30 11.00
STREDA 26. 12. 2001 Sv. Štefan	7.30 9.00 10.30 18.00	9.00	9.00 10.30	6.45 9.30 11.00 15.00 - jasličková pobožnosť
NEDEĽA 30. 12. 2001 Sviatok Sv. Rodiny	7.30 9.00 10.30 18.00	9.00	9.00 10.30	6.45 9.30 11.00
PONDELOK 31. 12. 2001 Sv. omša s ďakovnou pobožnosťou	6.00 16.00 23.30 - pobož. s požehn.	16.00		6.45 16.00
UTOROK Nový rok 1. 1. 2002 Slávnosť Bohorodičky	7.30 9.00 10.30 17.00 - večeradlo 18.00	9.00	9.00 10.30	6.45 9.30 11.00
NEDEĽA 6.1.2002 Zjavenie Pána	7.30 9.00 10.30 13.30 - adorácia 14.30 - pobožnosť 18.00	9.00	9.00 10.30	6.45 9.30 11.00

Dožehnané Vianoce,

Prívidza

